

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

WILSON NI GROZIL ENTENTI S PRELOMOM.

AMERIKA LE NE PRIZNA NA-
ČINA REŠEVANJA JA-
DRANSKEGA VPRAŠA-
NJA.

Italija priznava, da je mir ne-
mogoč brez sporazuma z
Ameriko.

London, 17. febr. — Zavezniki
vrhovni svet je danes sveder po-
slal odgovor Wilsonu na njego-
vo spomenico. Odgovor je bil iz-
ročen ameriškemu poslaniku Da-
vitu.

London, 17. febr. — Sinoči je
bilo avtoritativno poročano, da
sta Lloyd George in Millerand se-
stavila odgovor na Wilsonovo spo-
menico v zadevi jadranskega
vprašanja, toda odposlala ga še
nista in bosta še danes konferira-
la o stvari predno odpošljeta od-
govor. V takih okoliščinah se ni
treba dosti ozirati na poročila, ki
se glase drugače.

Washington, 17. febr. — Včeraj
je bilo uradno pojasnjeno, da
ni Wilson v svoji noti zagrozil
zaveznikom, la se Amerika umak-
ne z mirovne konference — kot je
bilo poročano iz Pariza — če se
jadransko vprašanje reši po seda-
njem načrtu Lloyd Georgea in
Nittija.

Prava jedro Wilsonove note je:
Vlada Združenih držav ne pripo-
ma rešitve jadranskega proble-
ma na podlagi, ki se ne ujemata
s podlago, na kateri stoji versaj-
ska mirovna pogodba, in ki je v
nasprotju s principi, započetimi
v Wilsonovi štirinajstih toč-
kah. Vlada Združenih držav ne
odobri načrta na dispozicijo
Reke, ki se ga sprejeli zavezniki
brez posvetovanja z Združenimi
državami in konsekvenco se ne
brigala več s vprašanji, ki so v
svezi s tem načrtom, ter umakne
svoje vojaštvo in bojne ladje s
Jadrana, ako se omenjeni načrt
usihi jugoslovanski vladi.

To so glavne poteze Wilsonove
spomenice na zaveznike. Ameri-
ška vlada zdaj čaka na odgovor
zaveznikov.

V uradnih krogi Washingtona
je bila izrečena zanimiva su-
gostija, da Združene države mor-
da prenehajo s prehranjevanjem
Evrope, ako zavezniki sklenejo
pri svojih mirovnih pogajanjih
kaj takega, kar je v nasprotju s
principom samoodločevanja. Ker
zavezniki vneto pritiskajo na
Ameriko za živila in druge po-
trebščine, katere po njihovem
mnenju varujejo njihove države
pred socialno revolucijo, je raz-
umljivo, da bodo storili vse, samo
da odvrnejo spor z Združenimi
državami.

Dejstva, ki so prisilila Wilsona,
da je naslovil omenjeno noto na
zaveznike, so sledeča:

Ameriška mirovna komisija je
zapustila Evropo, ko še ni bilo re-
šeno jadransko vprašanje. Nekaj
tednov pozneje so imeli zavezni-
ski ministri predsedniki, Lloyd
George, Clemenceau in Nitti, kon-
ferenco v Londonu, kjer so sestavi-
li popolnoma nov načrt za reši-
tev jadranskega vprašanja in ga
poslali Jugoslaviji v obliki ulti-
mata, da ga mora sprejeti. Ta na-
črt ni bil predložen ameriški vla-
di, oziroma je bil sestavljen brez
prisotnosti ameriškega zastopni-
ka in je nudil Italiji veliko več
ozemlja v Istri in Dalmaciji, kot
ga daje Wilsonova črta.

Rim, 17. febr. — "Messagero"
poroča, da je izjavil Nitti zadnjo
sobotu v Londonu sledeče: "Go-
spodarske razmere v Evropi so na
nesrečo take, da se moramo pri re-
ševanju vseh važnejših vprašanj
ozirati na Ameriko kot odločilni
faktor. Ne smemo pozabiti, da je
ročaj moza v rokah v Ameriki.
Začasna odsotnost ameriških za-
stopnikov v vrhovnem svetu nar-
ne sme motiti, da bi mislili, da se
Amerika ne zanima več za mirov-
no delo, temveč je ravno naspro-
tno: Amerika nas skrbno opazuje
in lahko poseže v konferenco v
— (Dalje na 3. strani.) —

BOJ ZA MIROVNO POGODBO JE OŽIVEL.

ODLOČITEV PRIDE KMALU.

Zanimanje za mirovno pogodbo
je pričelo ginevati.

Washington, D. C. — Boj za
mirovno pogodbo je zopet oživel
med republikanci in demokrati.
Glavno sporno točko tvori še ve-
dno X. člen lige narodov. Sena-
torja Lodge in Hitchcock menita,
da je treba takoj določiti stališ-
če o tem členu, ki ga zavzemata
obe frakciji, kajti če se ne zedi-
nita radi tega člena, so nadaljne
razprave o mirovni pogodbi za-
sajon in ljudstvo naj v jeseni do-
loči, katera frakcija zavzema
pravo stališče.

Ako se frakciji zedinita radi
desetega člena, tedaj ne bodo
druge točke delale nobene ovire
nadaljnemu sporazumu.

V ljudstvu pa ni tistega zani-
manja za mirovno pogodbo, kot
mislijo voditelji obeh strank,
kajti ljudstvo se dobro zaveda,
da ima kongres pravico do napo-
vedi vojne in sklepanja miru. Ako
sedanji kongres nekaj sklene
lahko bodoči kongres ovrže. Vse
pogodbe so toliko časa veljavne,
dokler jih kongres prizna za ve-
ljavne, nobena pogodba pa ni
trajna. V volilnem boju ne bo
mirovna pogodba igrala prav
nobene vloge, čeprav jo bodo skuša-
li profesionalni političarji zane-
sti vanj, da ljudstvo pozabi na
važne postavke, ki so potrebne do-
ma v interesu rekonstruktivnega
dela.

Železniška predloga, naselje-
vanje na neobdelanih zemljiščih,
naseljeniška predloga, socialno
zavarovanje za delavce itd. se
zde ameriškemu ljudstvu veliko
bolj važne reči, kot pa mirovna
pogodba. Tudi prohibicija bo i-
grala v prihodnjem volilnem bo-
ju precejšnjo vlogo, tako da mi-
rovna pogodba ne bo imela naj-
manjše odločitve, čeprav nekateri
političarji zdaj govorijo, da se
ljudstvo zanima za mirovno po-
godbo. Ljudstvo v splošnem so-
di, da je vojna končana in da je
mir tukaj.

Političarji vedo, da bo ljudstvo
od njih zahtevalo odgovor, zakaj
niso bila rekonstruktivna dela iz-
vršena, zakaj se ni nič izdatnega
podvzelo za odpravo draginje, ki
je vzrok nepokoja v industriji.
Dokler je trajala vojna, so časniki
skoraj vsaki dan pripovedovali,
da se izvede načrt za naselje-
vanje dosluženi vojakov na ne-
obdelanih zemljiščih. Poročali so
oddelčano o tem naseljevanju.
Po podpisnem premirju je priha-
ljalo vedno manj glasov v javnosti
o tem naseljevanju, končno so pa
ti glasovi popolnoma utihli. Ljudstvo
bo v volilni kampanji
hotel izvedeti, zakaj se je to
zgodilo in zanimalo se bo za to
vprašanje veliko več, kot pa za
mirovno pogodbo, kajti vojna je
končana, bo reklo ljudstvo, po-
sledice vojne pa še zdaj občuti-
mo, ker se ni za rekonstrukcijo
po vojni izvršilo doma, kar bi se
moralo zgoditi, da hitro izginejo
razmere, ki so posledica svetovne
vojne.

ŽELEZEN ZAKON PROHIBI- CIJE.

St. Helena Mont. Državni pro-
kurator je odločil, da zdravnik
ne more predpisati bolniku opoj-
ne pijače po montanskem prohi-
bičijem zakonu, četudi bi o-
pojna pijača rekla življenje bol-
niku. Bolnik mora umreti, čeprav
zvezni prohibicijski zakon do-
voljuje zdravnikom, da bolnikom
predpišejo opojno pijačo, če so
potrebne v interesu njih zdravlja.

DVAJSET KOTLOV ZA KUHA- NJE ŽGANJA ZASEŽENIH V ENEM MESTU.

Paris, Ill. — Zvezni agentje so
pri hišni preiskavi v Jasonville,
Ind., odkrili dvajset kotlov za
kuhanje žganja. Zapolnili so tudi
nad dva tisoč galon žganja.

KOMPROMIS V ŽELEZ- NISKEM VPRAŠANJU DOSEŽEN?

DOLOČBA ZA ZAVLAČEVA-
NJE STAVKE JE OSTALA
V PREDLOGI.

Privatni železniški interesi bodo
skoraj zanesljivo skredili stavko.

Washington, D. C. — Senat
in zborniški kongresniki so se zedi-
nili o Cummins-Eschovi železniš-
ki predlogi. Nova predloga ga-
rantira, da se ameriške železnice
vrnejo privatnim lastnikom in da
bodo prejemali po pet in pol od-
sto dobička od vlozene glavnice.
Protistrajkovna določba je le v
toliko spremenjena, da ne prepo-
veduje stavke, ampak jo zavlače-
je. Spor se bo moral predložiti
razsodišču in stavka sledi lahko
čele potem, če železničarji niso
zadovoljni z razsodbo razsodišča.
Ki reprezentira uslužbenec in že-
lezniška ravnateljstva. Kaze za
tiste, ki se ne podvržejo razsodbi
razsodišča, bo najhujše izsušeno.

Če bo zbornica sprejela to kon-
ferenčno predlogo, ostane odprto
vprašanje, kajti v zbornici bo sko-
raj zanesljivo nastopila opozicija
proti nji. Nekateri advokati, ki so
jih najele železniške organizaci-
je, da delajo zanje in proti in-
teresu privatnih železniških
družb, da bodo sprejete take po-
stavke, ki branijo uslužbenec in
ljudske interese, sodijo, da bo
kongres slepo markiral proti tem,
kar je nekdo Henry Watterson
označil kot "odprti grob"
politične neumnosti, izvajajo 2-
300,000 železniških delavcev in
3,000,000 drugih organiziranih
delavcev. Drugi zopet sodijo, da
bo predloga padla v kongresni
zbornici, ker se bo vršilo glasova-
nje po imenih.

Če predloga postane postavna,
se vrnejo železnice s prvim mar-
cem privatnim lastnikom, ki bodo
morali prirediti z razpravo o po-
višanju meze železniških usluž-
benec tam, kjer je prenehal že-
lezniški ravnatelj Hines.
Železničarji zahtevajo tako vi-
oko mezo, da bodo lahko sebe
in svoje družine pošteno prežive-
li. Ako je nemogoče povisati me-
zo, naj se pa znižajo cene za živ-
ljenske potrebščine, pravijo že-
lezničarji. Neki odboriki organizaci-
je železničarjev se je izrazil o
polažanju takole:

Recimo, da se železnice vrnejo
privatnim lastnikom. Kompanije
bodo pričele hraniti pri obratnih
stroških, ki so jih deloma uvelje-
le, dokler so bile železnice pod vlad-
no kontrolo. Nam je znano, da so
ti podporniki kompanij hoteli na-
praviti obratovanje pod vladno
kontrolo zelo dragoceno in ne bo-
do spremenili svoje taktike, če
pridejo železnice zopet v njih ro-
ke. V načrtu imajo znižanje o-
sohja. Nameravajo tudi znižati
mezo na eden ali drug način.
Zašli bodo v potežkočo. Naši ljud-
je bodo zahtevali pošteno mezo.
Naj obratuje železnice kdorkoli,
železničarji bodo zahtevali od nje-
ga, da povis mezo.

Železniške organizacije sodijo,
da je povratek železnice privatnim
interesom velika napaka, ker smo
pred finančnim viharjem, katere-
ga posledice ne more nihče zdaj
povedati. Akcija kongresa pa
smatrajo za majhno predprasko,
ki se vrši pred večjo bitko.

PES JE ODKRIL TRUPLJO UMORJENEGA MOŽA.

Uniontown, Pa. — Pes Joseph
Prosta, prebivajočega v Senrightu,
je odkril v mlaki truplo
grozovit način razmesarjenega
tujca. Glava, roke in noge so bile
odrezane od trupla in oddaljene
od njega kakšnih petnajst čevl-
jev. Policija sodi, da je bil izvr-
šen roparski umor. Umorjeni tu-
jce je srednje starosti.

DODATEK K NASE- LJENISKEMU ZAKO- NU JE NEVARNOST.

ZA VSAKEGA TUJEZEMCA
TVORI NEVARNOST, DA SE
MU ZABRANI STOPITI
NA AMERIŠKA TLA.

Ta dodatek se da tolmčiti na vse
načine.

Washington, D. C. — Velebi-
zniški listi prav malo poročajo o
dodatnem predlogu k anarhistič-
ni postavi, ki je bila sprejeta v
oktobru 1918. Če bo ta dodatek
sprejet, tedaj bodo človekoljubne
vlade prisiljene prepovedati izse-
ljevanje v Ameriko.

Besedilo v tem dodatku je ta-
ko sestavljeno, da navihani advo-
kati najde dosti vzrokov, da se
nobenemu tujcem ne dovoli
stopiti na ameriška tla, čeprav je
tako kratek kot jagnje.

Dodatek pravi, da se izključijo
od naseljevanja tujcemel, ki
"verjamejo, svetujejo, priporo-
čajo ali uče, ali ki so člani ali ki
imajo stike s katerokoli organi-
zациjo, društvom ali skupino, ki
verjame, svetuje, priporoča ali
učel nepostavno poškovdovanje
škodo ali uničenje lastnine."

To besedilo je tako sestavljeno
da lahko vsaka cestnoželezniška
družba dokaže, da hočejo vsi ti
uničiti njeno lastnino, ki zavze-
maje stališče, da se voznina ne
sme povisati od pet na sedem cen-
tov. Vsak tujcemski delavec je
v nevarnosti, da ga deportirajo,
ki bi agitiral proti povisšanju vo-
znine.

Besedilo o sabotaži je tako se-
stavljeno, da je lahko deportiran
vsak tujcemski delavec, ki noče
tako hitro delati, kot zahtevajo
priganjalske metode v nekaterih
tovarnah. Tovarniško vodstvo ni
otročilo delavca, da nalašč lena-
ri in tako izjava sabotažo, ki je
škodljiva tovarni.

Neki drugi paragraf govori o
strmoglavljenju vlade ali katere-
koli postavne forme s silo ali na
dijem. V paragrafu ni povedano
kaj pomenita besedi sila in na-
silje. Na pr. če bi tujcemski dela-
vec priporočal, da se železnice
podržijo po Plumbovem načrtu,
lahko navihani advokati doka-
že, da je izvršil moralno nasilje
da strmoglavljuje postavno formo
Politična akcija je na pr. tud
moralno nasilje in zategadelj b
lahko deportirali vsakega tuje-
cemskega delavca, ki bi agitiral
za stranko, ki ni na krmilu.

Besedilo v sedanjih odstavkih
dodatka se pa celo obrača prot
izobrazbi in poduku. Ta se glasi
"kdor daje, posojuje ali oblu-
juje denar ali katero drugo
vrednost za nasvetovanje, pripo-
ročanje ali neenje katere zgora-
nastete doktrine." Na pr. neki tu-
jezemski delavec kupi listek, da
gre poslušati socialološko pred-
vanje. Govornik bi na predavan-
ju dejal, da je prepričan, da s
Kristovi nauki revolucionarni
Kaj bi tak delavec storil po raz-
lagi navihanih advokatov? Rekl
bi, da je prispeval k razširjenju
anarhističnih nauk, pa če se je
shoda udeležil ali ne. Na stvar
prav nič ne spremeni, če se je to
zgodilo na Angleškem ali v Ju-
goslaviji ali kateri drugi deželi. Z
dokaz proti njemu zadostuje, da
je dal par nikljev za vstopnino.

Da se ta paragraf lahko razla-
ga, kakor se hoče, je seveda tudi
zapisano v njem, tako da bo lah-
ko vsak posamezni državni prav-
nik preganjal delavce, kakor se
bo njemu zdelo, da jih sme prega-
njati.

Če bo ta dodatek k naseljeniš-
ki predlogi sprejet, bodo nekateri
človekoljubne vlade najbrž pre-
povedale izseljevanje v Ameriko
da obvarujejo svoje delavce
gnotne škode, kajti vsak delavec,
ki ne bo moral, če bo izkoristil
bo v nevarnosti, da ga deportira-
jo, kar zanj pomeni gnotno ško-
do.

JAVNA DRAŽBA LA- DIJ JE PRIČELA.

DRAŽBE SO SE UDELEŽILI
LE AMERICANI.

Ladje draže v skupinah in posa-
mno.

Washington, D. C. — Dražba
ladij se je vršila, medtem ko so
tri vladne agencije Bela hiša, sea-
nat in najvišje okrajno sodišče,
zanimane v kontroverzo radi pro-
daje tridesetih zaplenjenih ladij.
Pri dražbi so navzoči predsedniki
in drugi zastopniki velikih paro-
brodskih družb, ki skušajo drug
druga nadglasiti z višjimi po-
nudbami.

Za neko skupino ladij so tek-
novali dražilec med sabo s vsota-
ni po \$250,000, dokler se ni o-
glasil pensionirani general Geo-
hals, zdaj predsednik American
Ship & Commerce kompanije in
saj ponudil trinajst milijonov
dolarjev. Takoj se je oglašal za-
stojnik Mercantile Marine kom-
panije in je ponudil sto tisoč do-
larjev več. Povdaril je, da lahko
"sakemu dokaže, da je Interna-
tional Mercantile kompanija do-
levert in devetdeset odstotkov a-
meriškega podjetja.

Dražba je otvoril komisar
Scott, ki seveda ni veljavna, de-
tler ne izreče svoje besede se-
natni trgovski svet. Opozicija
proti prodaji ladij je velika. Pro-
esti prihajajo iz raznih krajev iz
organizacij. William R. Hearst
je celo vložil prošnjo za sodni-
sko prepoved, ker po njegovem
mnenju plovbeni odmor nima po-
stavne moči, da prodaja ladje. So-
lišče bo o prošnji odločilo v pe-
sek. Zlaj izjavo ponudbe je teh-
nično vrednot.

Najvišja ponudba za devet la-
di, med katerimi se nahaja tudi
"Lacianthus," je bila \$14,050,000.
ti jo je stavila International Mer-
cantile Marine kompanija. Za
trugo skupino je najvišja po-
nudba \$13,100,000, ki je tudi
prišla od International Mercan-
tile Marine kompanije. Najvišja
ponudba je bila za posamezno
ladjo dva milijona dolarjev. Sta-
vila jo je American Ship & Com-
merce kompanija. Druge ponu-
be za posamezne ladje so se su-
čale okoli sedem sto do devet sto
isoč dolarjev.

ŽGANJEKUHARSTVO OVETE TUDI MED FARMARJI.

Hammond, Ind. — Zvezni u-
radniki izjavljajo, da žganjeku-
harstvo lepo evete tudi med far-
marji, kajti zaplenili so že lepo
številu kotlov za kuhanje žganja,
adkar je stopila prohibicija v ve-
javo. Neki Sam Vanovlj je ob-
trejen, ker je bažal, ko so pri-
jem našli kotel za kuhanje žga-
nja. Na farmi John Hanka so na-
li dva kotla, iz katerih je počasi
capljalo žganje, ko so vstopili u-
radniki.

SREČA V NESREČI.

Bridgetown, Barbados. — Brit-
ska škuna "Nobility" je nasedla
na kletki pri otoku Barbadosu. Na
rečo je priplula druga škuna pri-
hodnji dan, ki je rešila mornar-
je s pomorščene škune.

NEZGODA NA ŽELEZNICI.

Muskogee, Mich. — V gosti me-
gli je osobni vlak zavozil v tovor-
ni vlak. Smrtno je ponesrečil le
strojevodja osebnega vlaka, pa-
užirji so ostali nepoškodovani.

NA SMRT OBSOJENI HUDO- DELCI ZAHTEVAJO BOLJŠO HRANO.

New York, N. Y. — V Sing-
singu se nahaja devet in dvajset
hudodelcev, ki so obsojeni na
smrt. Zlaj je bil imenovan nov
etničar in obsojenci so se prito-
žili, da je hrana slaba in jo je
redu nadomestiti z boljjo. Novi
jetničar je obljubil pomoč.

NEMČIJA NAJ SAMA KAZNUJE ZLOČINCE.

VILJEM PA MORA BITI IZ-
ROČEN ZAVEZNIKOM.

Ententa je dovolila, da se vrši
proces pred nemških sodi-
ščem.

London, 17. febr. — Sinoči sta
bili objavljene dve zavezniki noti.
Prva je naslovljena na nemško
vlado in dovoljuje, da Nemčija
lahko sodi in kaznuje 900 vojnih
doincev doma; druga nota je na-
slovljena na holandsko vlado in
zahteva, da mora biti bivši cesar
za vsak način izročen zaveznikom.
Nota nemški vladi se glasi, da so
zavezniki vlade prejela nota iz
Berlina z dne 25. januarja, v ka-
teri nemška vlada pravi, da ne
more izvršiti 228. člena, ki določa
izročitev vojnih zločincev zave-
znikom, sugestira pa, da naj zave-
zniki dovolijo, da se obravnava vrši
v Lipskem pred posobnim sodi-
ščem nemške republike, ki bo
skrbelo, da bodo vsi oboženi
pravilno zaslišani in kaznovani za
vse prestopke, katerih so oboženi.

Nota pravi dalje, da se zave-
zniki strinjajo s sugestijo nemške
vlade in ne bodo se vmešavali v
sodni proces pred nemškimi sodi-
ščem, ampak zahtevajo samo, da
se obravnava vrši strogo v skladu
določene točke v mirovni pogodbi.
Zavezniki se bodoče prepričati,
dali more Nemčija pošteno uprati
svojo besedo in kaznovati zločin-
ce, katerih ne more poslati čez
mejo. Zavezniki si pridržijo pravi-
co, da odobri ali zavrnejo nas-
ledbe nemškega sodišča in v sin-
čaju, da kateri odločitev ne
prinese zaslišene kazni, ga bodo
zahtevali pred svoje sodišče.

Nota holandski vladi se glasi,
da zavezniki ponavljajo svojo
prvo zahtevo, da mora biti Viljem
Hohenzollern, bivši nemški kaiser
izročen v njihove roke, da ga ka-
znujejo za nebrojne zločine. Neto
naštevata nota kajzerjeve zločine in
pravi, da je on odgovoren za smrt
desetih milijonov ljudi, dočim je
trikrat toliko ostalo pobitih in
za vse življenje.

Zavezniki se v svoji noti študi-
jo, da Holandska nima niti eno be-
sede za obsojanje Viljemovih zlo-
činov, dasiravno so bili tudi nje-
zemski mornarji njegove žrtve.
Dalje pravijo zavezniki, da izro-
tev Viljema ne pomeni kršnjeja
holandskih zakonov in tradicij,
kajti to je izredni slučaj, ki se ni-
kako ne more zagovarjati s
pravnega stališča.

Zdaj je vrsta na Holandsiji, da
tako izroči zaveznikom bivšega
nemškega avtokrata in tirana.

BELA VRANA.

Hollidaysburg, Pa. — Policijski
načelnik Frank Leamer se je
zahvalil za službo policijskega
načelnika s temi besedami: "V
štirih mesecih je bila izvršena
na sama aretacija in mene je
sram prejemati denar, ki ga pla-
čajo davkoplačevalci." Mestni
svet je sprejel njegovo resigna-
cijo, obenem je na odpravi služ-
bo policijskega načelnika.

DRUG DRUŽEGA STA SMA- TRALA ZA TOLOVAJA.

Pawhuska, Okla. — John Hise
iz Wynnone, Okla., in Roland
McGuire iz tega mesta sta se pre-
čala ponoči na samotni ulici.
Smatrala sta drug drugega za to-
lovaža in potegnila sta samokre-
se. Streljala sta drug na drugega,
dokler nista obšla mrtva.

VREME.

Chicago in okolica: V četrti
nestalno in hladno. Severna-
padni vetrovi. Stanje tempera-
ture v zadnjih 24 urah: najvišje 30,
najnižja 20. Solčni vzhod ob
6:43, zahod ob 5:23.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v objavi n. pr. (Januarja 31-20) poleg vsega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

ODSEVI PRUSKEGA MILITARIZMA. — PRUSKI MILITARIZEM ŠE ŽIVI.

Okoli novega leta se je vršila pred vojaškim sodiščem v Berlinu obravnava proti nadporočniku Hillerju, ki je bil obtožen, da je strašno trpinčil vojake. Javni tožitelj je dokazal, da je nadporočnik Hiller v treh slučajih zakrivil smrt trpinčenih vojakov. Vpričo take obtožbe in dokazov je bil nadporočnik obsojen le ne sedem tednov trdnjavskega zapora.

Trpinčenje vojakov se je dogodilo v Karpatih. Bilo je dvajset stopinj pod ničlo in vojaki so prebivali v mokrih podzemeljskih zakopih. Hrana je bila slaba, obleka raztrgana, dostikrat so bili lačni, da se jim je delala tema pred očmi. Sirovi nadporočnik je dal nekega vojaka privezati k drevesu, ko je bilo dvajset stopinj pod ničlo. Vojaka Helmeke je dal privezati k drevesu malo pred smrtjo. Nadporočnik ga je bil s pestjo v obraz, na kar ga je ukazal drugim vojakom vtakniti v luknjo, ki je služila vojakom za stranišče. Vojakom je prepovedal, da ne smejo trpinčenemu vojaku dati piti in jesti. Neki vojak se ni oziral na povelje sirovega nadporočnika, ampak je zlezal do njega in mu pomolil kepo snega, da si ugasi žejo. Nadporočnik je pa ob tej priliki rekel: "Žival se je le potuhnila. Ali še ni crknil? Sunite ga v r....!" Po teh skrajno sirovih besedah ga je sunil.

Vse tole so potrdile priče s prisego in izpovedale so še o drugih nečloveških činih, ki jih je izvršila nadporočniška zver v uniformi pruskega oficirja. In to sirovino so drugi oficirji, ki so bili njegovi sodniki, skoraj v vseh slučajih oprostili krivde in le v enem slučaju so ga spoznali krivim in obsodili na sedem tednov trdnjavskega zapora.

Ta obravnava dokazuje jasno kot beli dan, da stari pruski militarizem še ni poginil v nemški armadi in da sedanjo nemško armado vodijo oficirji, ki so pravi predstavniki pruskega militarizma.

Nemška buržoazija se ne briga za take dogodke, večinski socialisti so pa najbrž slepi, da ne otrebijo armade takih oficirskih elementov, ki oprostijo zločinca, kateremu so zločini dokazani. Ti prusjaški oficirji so gotovo z dušo in telesom za spodnega nemškega kajzerja in bi mu skoraj zanesljivo vriskali veselja nasproti, če bi se vrnil v Nemčijo. Nemška republika je zidana na slabem temelju, dokler ima v svoji armadi take oficirje.

Dogodek pa tudi pove vsemu svetu, kakšen je pruski militarizem. Če so nemški oficirji tako ravnali s svojimi vojakmi, ki so bili njim podrejeni in ki bi se lahko v bitki masčevali za prestana trpinčenja nad njimi, tedaj lahko sklepamo, kako so se tirovine v pruskih oficirskih uniformah nastopale v podjarmljenih krajih proti neoboroženemu civilnemu prebivalstvu. Ni čudo, ako ententa zahteva, da se ji izroči okoli devet sto takih sirovin, da jih postavi pred sodišče.

Kaj se uče delavci iz stavk in zakaj se organizirajo politično? — Cela vrsta stavk in velika stavka v letu 1890 v Novi Zelandiji, ki je končala s porazom za delavce, je privedla delavce do spoznanja, da so ustanovili v Novi Zelandiji delavsko stranko.

Zgubljene stavke v Veliki Britaniji so povzročile, da so se delavci pričeli zanimati za politiko. Svoje zastopnike so privikrat izvolili s pomočjo liberalne stranke. Treba je bilo, da je bilo izgubljenih še več stavk, da so se delavci organizirali v svoji delavski stranki, ki je zdaj edina vrši konstruktivno delo v Veliki Britaniji in katere se boje političarji starih buržoaznih strank.

V Milwaukeeju je končalo več stavk z neuspehom za delavce, preden so delavci prišli do spoznanja, da se morajo organizirati politično. Organizirali so se v socialdemokratski organizaciji in od tedaj so postali velik faktor v mestnih zadevah.

Farmerji v Severni Dakoti so občutili trdo pest privatnih interesov, preden so se politično organizirali v Ne-strankarski ligi, da varujejo svoje interese. Farmerjem so se pridružili delavci, ki so se organizirali v delavski stranki in združeni so porazili privatne interese na volišču.

Tako se delavstvo iz bojov v preteklosti uči, kaj mu je treba storiti, če hoče poraziti svojega nasprotnika — privatne interese.

Zadružništvo med farmerji.

Kakor so delavci izkriščani od raznih veleprofitarjev, tako so tudi farmerji. Spoznali so, da so v enem oziru še veliko bolj izkriščani od raznih mešetarjev, kot delavci sami. Ko so poljski pridelki zrel, cena istih takoj pade in farmerji morajo prodajati svoje pridelke takorekoč naravnost po sramotni ceni. Kakor hitro so pa vsi pridelki pokupljeni od raznih mešetarjev, iste takoj spravijo v svoje shrambe in skladišča ter jih toliko časa držijo od trga, da se občuti splošno pomankanje kate-rihskoli živil in potem šele pričnejo pokiljati na trg živila in sicer v tako mali množini, da ne zadošča za potrebe ali kakor je trgovski izraz za to, da je zahteva po živilih večja, kot je zalaganje. Na ta način ustvarijo umetno pomankanje živil, zvišajo na umeten način cene živilom, ker se vsled večje zahteve po živilih višajo cene. Tako najprej oderejo farmerje, ker jim ne plačajo toliko za pridelke, za kolikor jih prodajajo, in konsumente, ker jim prodajajo živila veliko dražje, kot sami plačali za nje. Ko zopet farmer potrebuje živila, katere je prej sam prodajal, mora plačati isto ceno kot je drugi konsument. In ravno pri tem pa vidi, za koliko več mora sedaj plačati za iste pridelke, kot jih je sam prej prodal. V enem prejšnjem članku smo navedli, da je senator Capper rekel, da se je sadje podražilo za 400% na poljo od proizvedenja t. j. od farmerja, pa do konsumenta. Torej, ako bi moral farmer zopet kupiti isto sadje, katerega je prej prodal n. pr. bušelja za en dolar, bi moral potem plačati za isto sadje za en bušelja štiri dolarje. V enem zanjem dopisu je neka dopisnica poročala, da je prodala 39 kokoši za \$6.72, dočim je cena bila v istem času po 35—40c funt na drobnost. Ako bi n. pr. ista dopisnica hotela kupiti v Chicagu kokoši, bi morala plačati kokoši po 35c funt in bi najbrže dobila za isto vsoto, katero je prej dobila za 39 kokoši, mogoče dve kokoši. 27 kokoši ostane torej prekupčevalcu. In tako je z vsemi pridelki. Kadar ima farmer kaj za prodati, je vse ceno in kadar pa hoče kaj kupiti, je pa vse drago. Delavci pa mora vedno vse drago plačevati.

Radi tega so se pričeli tudi farmerji organizirati in ustanovljati zadruge, da se na ta način rešijo vseh nepotrebnih pijavk. Odbor farmerske vzgojevalne in zadružne unije v Nebraskaju je v svojem poročilu podal nekaj zelo koristnih nasvetov z ozirom na zadružne organizacije za farmerje. V svojem poročilu navaja, da je zelo koristno za vse farmerje, ako stopijo potem zadrug v ožjo zvezo z delavci, da farmerji potem svojih zadrug zalagajo direktno delavce zadružne prodajalne. Kajti na ta način bodo imeli vsi dobiček, katerega sedaj pograbijo nepotrebni posredovalci in prekupčevalci. Nadalje priporoča ta odbor, da naj farmerji sami lastujejo svoje žitna skladišča, mlino, mlekarne, sirarne, predilnice, skladišča raznih poljskih pridelkov, živinske staje, klavnice in neobhodno potrebne agencije, potem katerih bodo prodajati življenske potrebščine direktno konsumentom. V tem poročilu navaja ta odbor, da farmerjsko vprašanje ne bo rešeno prej, dokler ne bodo prodajali vse poljske produkta naravnost konsumentom in odpravili vse nepotrebne posredovalce. Ravno tako bodo morali organizirati, da bodo kupovali vse svoje potrebščine direktno od proizvajalcev in ne potom raznih posredovalnih tvrdk.

Vsled tega priporočila so se farmerji v Nebraskaju organizirali in ustanovili z adruge. Pred kratkim se je organizirala farmerska zadruga v Omahi, Nebr., ki se imenuje "Narodna zadružna družba" z vlozno glavnico od dva milijona dolarjev, katere lastniki so same farmerske mlinske zadruge. Namen in načrt te zadruge je tržiti z raznovrstnimi poljskimi pridelki potom zadružne trgovine. Ta družba se ne bo omejevala s svojo trgovino ali poslovanjem samo v državi Nebraska, ampak raztegnila bo svoje delovanje tudi v sosednje države.

Pričakovati je, da se bodo or-

ganizirali v zadruge tudi farmerji v državi Iowa. Iowa je sploh najbolj agrikalno razvita država v Uniji, toda farmerji so pa bolj počasni v organiziranju v zadruge. Isto se pričakuje tudi od farmerjev v drugih državah.

Pravilna rešitev farmerskega vprašanja leži edino v organiziranju v zadruge, da na ta način kitiijo svoje interese. Ni glavno vprašanje, pomnožena produkcija, ampak glavno vprašanje je pravilna in dobičkonosna prodaja poljskih pridelkov. In ravno zadnje ni bilo pravilno organizirano. Oni, ki niso niti najmanj prispevali k večji produkciji, ki sploh niso nič delali, so imeli vedno največje dobičke in oni, ki je direktno prizadev pri tem, je pa odšel s "ta kratkim". In to to pričeli spoznavati farmerji in se pričeli organizirati v svoje zadruge, da na ta način kitiijo svoje interese. Pričeli so organizirati svoje zadružne mlakarne, sirarne, žitnice in mlino ter tudi živinske staje. Organizirati bi morali tudi svoje klavnice in stopiti v tesno zvezo z delavskimi zadružnimi prodajalnami in na ta način bodo odpravljeni vsi oni, katere imenuje senator Capper "peto kolo pri vozu," t. j. vse posredovalce in prekupčevalce odstranili vse nepotrebne profitarje, ki delajo na umeten način draginjo in pomankanje življenskih potrebščin. Proizvedenci in konsumenti, t. j. farmerji in delavci, bi imeli pri tem največji dobiček, ker sta sedaj ravno ta sloja najbolj prizadeta vsled draginje.

Is ta ideja in misel, zadružno gibanje se je pričelo razširati ravno med tem dvema slojema in upanje je, da bodo posnemali delavci v Veliki Britaniji in organizirali direktno distribucijo živil. Mesto, da bi shranili ves nepotreben dobiček samo nekaj oseb, čemu bi ga ne imeli, oni, ki vse proizvedejo. In ta misel naj vodi farmerje in delavce pri zadružnem gibanju.

VAŽNO ZA PUGOSLOVANE, KI ODHAJAJE V STARO DOMOVINO.

Washington, D. C. — (Iz urada poslanstva SHS) — Opozorjamo vse Jugoslovane, ki imajo namen odpotovati v staro domovino na sledeči odlok belgradske vlade:

"Kar se nahaja v Ameriki veliko število žigosanih kron, katere prodajajo razni denarni mešetarji in banke Jugoslovanom, ki odhajajo v staro domovino, se opozarja vse državljane države SHS, da je prepovedano uvažati kroge kakor koli v Jugoslavijo, ker nimajo nobene vrednosti. Kajti kroge, ki se nahajajo v inozemstvu, žigosane pravilno ali nepravilno, jugoslovanska država ne smatra več za njen denar. Vse kroge kupljene v inozemstvu se ne morejo izmenjati v Jugoslavijo.

Vsled tega je zabranjeno vsem državljanom SHS kupovati kroge v inozemstvu ampak, da oni, ki imajo namen potovati v staro domovino, da tukaj kupijo črke glasne se na dolarje in iste potem izmenjajo v Jugoslavijo.

Objavljeno je že bilo iz tega urada, v katerih bankah je mogoče dobiti ček glaseč se na dolarje, namreč pri Columbia Trust Co., 60 Broadway, New York in pri "American Express Co." 65 Broadway, New York ali pa pri njenih podružnicah, ki jih ima v vseh večjih mestih Zdr. držav. Te banke izdajajo čeke v polni vrednosti dolarjev na "Priviligrano narodno banko" v Belgradu.

Poslaništvo države SHS poroča naknadno, da se ti čeki izplačujejo v polni denarni vrednosti po dnevnem kursu in sicer v novih deželah države SHS v kronah in v starih pa v dinarjih. Čeki izmenjajo vse banke v Jugoslaviji in ne samo v "Priviligrani narodni banki" v Belgradu, kot je bilo splošno mnenje. — S. Y. Grušč, poslanik.

STAVKA RESTAVRACIJSKIH USLUŽBENCEV.

Los Angeles, Cal. — Tukaj je zahtevalo nad devet sto hotel-skih in restavracijskih uslužbencev. Gostje si morajo sami streči, če hočejo kaj jesti, kajti dozdaj se še niso prijavili stavkokazi v takem številu, da bi učinkovali na potek stavke, čeprav se lastniki hotelov in restavracij trudijo na vso moč, da jih dobe.

UMAZANA PROPAGANDA.

Chicago, Ill. — Bogatim damam v Ameriki surdi navadno delo in našle so trn v njem. O pravljati nočejo hišnega dela in najamejo služkinje, da vrše zanje to delo. Ali bogatinke bi rade videle, da bi služkinje opravljale to delo za nizko mezd. Služkinje, hiškinje, sluga in drugi hišni delavci so se organizirali, da zboljšajo svoj položaj. Hišnih delavcev, ki bi delali za predvojno mezd, zdaj ni v Ameriki in zalega delj so zdaj pričeli s propagando, da prično uvažati hišne delavce iz Francije v Ameriko. In te propagande se je prijel neki velebizniški list v Chicagu, katerega lastniki mislijo, da se daje postavte tako obračati in sukati, kakor zahtevajo koristi privatnih interesov.

Reanica je, da postava prepoveduje uvažanje pogodbenih delavcev, zategadelj bo zanimivo, na kakšne načine bo velebizniški list skušal dokazati, da se lahko pogodbeni delavci importirajo, če se zavežejo, da bodo opravljali hišna dela.

Za to potezo se skrivajo še drugi nameni. Ako se dovolijo bogatim damam, da importirajo hišne delavce, bodo pod pretezo hišnih delavcev prihajale trume industrijalnih delavcev v Ameriko, ki bodo zasedle mesta štrajkajočih delavcev. Privatni podjetniki bi že zdavnaj radi napovedali odpri boj delavcem za znižanje meзде, a tega boja se boje, ker ne čakajo trume brezposelnih delavcev pred tovarniškimi vratmi, da jih delodajalec milostno pokličejo v tovarno.

Eksekutiva Ameriške delavske federacije mora podvzeti vse potrebne korake, da se ne dovolijo pogodbenim delavcem vstop v Združene države, katere hočejo importirati podjetniki, da znižajo delavske mezde in poslabšajo delavski položaj.

IZ RUSKIH TAJNIH ARHIVOV.

Francoski interesi na Balkanu.

Med objavljenimi tajnimi dokumenti, ki so jih boljševiki našli v arhivih ruske caristične vlade, je dalje Sazonov poročilo carju Nikolaju o razgovoru, ki ga je imel s Poincarem, tedanjim francoskim ministrom predsednikom v septembru 1912. Tedaj je divjala vojna na Balkanu in Francija je bila v velikih skrbeh, da se morda iz te vojne razvije evropski požar, ako bi Rusija ali Avstrija intervenirala. Poincare je dejal Sazonovu:

"Francija je investirala velik kapital v razna podjetja na balkanskem polotoku in ker ne mara, da bi njen kapital trpel izgubo, bo napela vse sile, da se konflikt na Balkanu čimprej poravnava, kajti v slučaju intervencije s strani katere večje države bi bila Francija primorana stopiti v vojno."

Med objavljenimi tajnimi dokumenti, ki so bili najdeni v arhivih stare caristične vlade v Rusiji, je tudi poročilo Sazonova, tajnega ruskega zunanjega ministra, carju Nikolaju, ki je datirano 12. septembra 1912. V tem poročilu opisuje Sazonov pogovor, ki ga je imel s sedanjim angleškim kraljem, ko se je mudil v Londonu. Kralj je sprejel Sazonova v gradu Balmoral in navzoča sta bila tudi Edward Grey in Bonar Law. Pogovor se je sukal o kolli zveze med Anglijo, Francijo in Rusijo in o bodoči vojni v Nemčijo. Vsi so čutili, da je vojna z Nemčijo neizogibna, in govorili so, kako bodo pomagali drug drugemu. Grey je omenil, da bo treba poslati angleško armado na Francosko. Nato nadaljuje Sazonov v svojem poročilu:

"V pogovoru o tem vprašanju (vojni z Nemčijo) se je kralj izrazil bolj odločno kot njegov minister Grey, da bo konflikt z Nemčijo, ki hoče biti na vsak način enaka Veliki Britaniji na morju, imel težke posledice ne samo za nemško bojno mornarico, temveč tudi za trgovsko floto, kajti mi — je dejal kralj — bomo potopili vse nemške trgovske ladje kolikor jih zasačimo."

Novi masakerji Armencev.

Washington, D. C. — Armenska Narodna Unija je prejela uradno poročila, da so turške in kurdske čete pod vodstvom Mustafa Kemal paše udrele v Cilicijo in porabile 7000 Armencev.

Občinske volitve na Španskem.

Madrid, Španija. — O izidu občinskih volitev, ki so se vršile 8. februarja, je deloma znano sledeče: V Madridu je izvoljenih devet pristavev desnice, dve mokrata, osem socialistov, eden republičan in štirje neodvisni. V Barceloni šest katalonistov, eden klerikalec, pet radikalnih republikancev, dva liberala in dva neodvisna. — V Valensiji imajo republikanci večino v Saragosi pa klerikalec.

Internacionalizirana Dardanel.

London. — Zavezniki vrhovni svet je 16. t. m. nadaljeval razpravo o bodočnosti Turčije. Kakor se poroča, so zavezniki sklenili, da Carigrad še ostane glavno mesto Turčije in sultan bo imel tam tudi nadalje svoj sedež, ampak carigradska luka z dardanel-sko in bosporsko ožino vred bo internacionalizirana in pride pod kontrolo lige narodov. Meje Turčije v Evropi in Aziji še niso določene.

Tukaj je!

Skalnat gorovje se trese in iz luknjic škilijo breje miške. Kompanija starih komedijantov je razbohnala svoj program.

Narod bi morda rekel: "Kismet" in se udal v usodo prohibicije, ali pa zaspal dolgega časa, ako bi ne bilo, hvalabogu, starih komedijantov, ki ga zabavajo.

Heroja v komediji sta Lojze in Kazimir, njuna ministranta pa Zvonec in Falotič. Deklamatorske vloge sta poslala Karl in Šušteršič iz Švice.

Krtina se trese, da bi se rodil slon, toda iz krtine ne pride drugo kot krt.

Milijonar Hecksher je kupil več tisoč akrov obdelanega polja in nasadov v Californiji, ki jih bo spremenil v igrališča raznih športnih iger. Hoover pa pravi: Producirajte, producirajte, producirajte — da bo več živil!

Registriramo: Pirčev Lojze je imenovan tajnim svetnikom Kolčakove vlade.

Odkar je Ograka "safe for democracy", so dobili slovenski klerikale velike vsote denarja iz Burdapeste za propagando — republiko. Nekaj milijonov sta poslala tudi Kori in Berchtold, namreč za — republiko! Italijanski kralj in papež sta tudi obljubila prispevati za — republiko. Kompanija iz Amerike (Kazimir & Lojze & Zvonec & Falotič Ltd.) pa pošlje pi-san fižol, ker to je vse, kar morejo upravitvi skupaj ameriški monarhisti za — republiko.

Registriramo: Kazimir, hujšakač na poboje in zelo nevaren človek človeških družbi, ki veruje v diktaturo svetih alkačev, je še vedno prost.

Fižol.

Črn, bel, črn, bel, črn, bel, črn, bel, je!

(V uredništvu "Pirčeve Domovine" se kregajo, kakšen fižol bi poslali v stari kraj. Razpisan je bil kontest in črn fižol ima večino.)

Le vkup, le vkup, kraljevska gmajna!

Lojze: Aha, spet jih imam! — Leta 1882. je bil v Trstu občen neki Čič. Zapišimo, da je bil socialist, ki je prodal Gorico Italijanom.

Iz Kazimirovega dnevnika (ki se piše, ne tiska): 13. februarja. V čisti je prišel k meni, nesrečni bum. Pravi, da je v Jolietu stradal na smrt, in me prosi, da mu naj dam drobtine, ki odpadajo s kuharične mize. Kaj naj storim z grdim zafikancem? Aha, v Kanado ga pošljem, da nalovi škov, ki jih pošljemo v stari kraj za podžiganje boljševiške revolucije! Gloria tibi Domine...

Miljonfižolska kampanja je v divjem teku. Dva mernika pojde-ta v Rim za munijeli proti odpadli armadi na Češkem, mernik pa v Ljubljano, kjer že preša "grom" kričanskosocialnih Eli-jašev.

Kajtebriga.

1990

Iz glav. urada S. N. P. J.

Iz urada predsednika SNPJ.

Iz zapisnika izredne seje, ki se je vršila od 21. do 24. januarja t. l. je pomotoma izostalo pismo podpredsednika brata Anton Hrista, s katerim isti pojasnjuje, da se mu ni moglo vdeležiti seje, ker ni mogel dobiti namestnika za svoje delo.

Društva, ki se niso dobila stenskih koledarjev in društvenih pisanih papirjev za leto 1920, se prosijo, da nam to takoj naznajo, da nam je mogoče poiskati, kje iste stvari leže. Ker se ekspresne družbe ne ozirajo na pritožbe, ki pridejo prepozno, je torej skrajni čas, da se tajniki prizadele družtev oglašijo. To je naš zadnji opomin.

Člane, ki so nam poslali svoje članske certifikate v izpremembo, kakor tudi novopristopile člane obveščamo, da smo morali dati delati nove članske certifikate in jih bomo spisali in razposlali, kakor hitro jih tiskarna izgotovi. Certifikati, ki so ostali v zalogi ob času odstopa prejšnjega tajnika, se ne morejo rabiti, ker je na njih že pritisnjen njegov podpis. Prosimo torej malo potrpljenja.

IZ URADA PREDSEDNIKA
TISKOVNEGA ODBORA.

A. Tormo, Chicago, Ill. — Vsečina vašega dopisa je brez resnične podlage in premalo stvarna za javnost.

T. E. Frontenac, Kans. — Stvar je preveč osebna in brez pomena za javnost.

IZ GLAVNEGA URADA
RAČUN

med jednoto in društvi meseca januarja 1920.

Društ.	Stev.	Vplačila	Izplačila
1	215.78	19.00	
2	701.65	215.00	
3	186.11	75.00	
4	163.87	45.00	
5	1127.95	187.50	
6	254.27	195.00	
7	85.50	8.00	
8	182.86		
9	470.11	30.00	
10	831.78	281.00	
11	130.02		
12	189.14	75.00	
13	182.80	65.00	
14	413.14	44.00	
15	557.98	168.50	
16	230.13	60.00	
17	109.22	211.00	
18	480.45		
19	335.28	94.00	
20	438.58	8.00	
21	33.35		
22	115.67		
23	84.64		
24	182.18	100.50	
25	67.38	40.00	
26	200.98		
27	102.86	82.00	
28	42.92		
29	128.85	45.00	
30	781.06	15.00	
31	556.27	90.00	
32	56.02	85.00	
33	155.80	143.50	
34	53.58	18.00	
35	168.20		
36	191.75	85.50	
37	103.43	31.00	
38	297.21	15.00	
39	15.41	29.00	
40	442.21	172.00	
41	123.47	62.00	
42	27.48		
43	499.56	96.00	
44	249.19	46.00	
45	190.41		
46	455.05	86.50	
47	102.61	4.00	
48	483.08	133.00	
49	483.20	15.00	
50	148.54	32.00	
51	66.49		
52	80.51		
53	492.14		
54	267.58	92.50	
55	150.05	88.00	
56	144.50	104.00	
57	117.52	44.00	
58	405.20	289.00	
59	23.41		
60	197.10		
61	445.41	202.50	
62	54.20	99.00	
63	96.44		
64	717.38	278.50	
65	99.83	69.00	
66	52.12	24.00	
67	194.02		
68	65.49		
69	24.67	32.00	
70	70.58		
71	243.58	14.00	
72	73.13	85.00	
73	176.12	106.00	
74	342.47	64.00	
75	245.35	60.00	
76	172.94	108.00	
77	72.39	78.00	
78	522.65	208.00	
79	261.34	15.00	
80	209.93	101.00	
81	106.59		
82	242.62	135.00	
83	387.18	96.00	
84	166.02		
85	44.24		
86	150.53	100.00	
87	123.84	8.00	
88	204.81	109.00	
89	280.80		
90	6.90		
91	35.72		
92	101.53	10.00	
93	102.80	7.00	
94	95.47		
95	81.87		
96	490.31	107.00	
97	135.24	57.00	
98	195.05	45.00	
99	289.58	75.00	
100	1,615.04	318.00	
101	121.31	30.00	
102	180.95	25.00	

113	81.58		
114	100.91		
115	155.05		
116	77.44		
117	121.70		
118	380.14		
119	137.32		
120	124.71		
121	376.40		
122	297.03		
123	106.88		
124	195.70		
125	164.20		
126	804.78		
127	9.88		
128	54.88		
129	289.57		
130	165.96		
131	109.05		
132	345.67		
133	62.74		
134	66.52		
135	95.95		
136	38.54		
137	633.72		
138	425.22		
139	97.48		
140	108.52		
141	1,388.95		
142	177.96		
143	66.49		
144	114.96		
145	107.57		
146	313.78		
147	44.01		
148	83.14		
149	129.96		
150	31.00		
151	69.25		
152	19.63		
153	117.97		
154	32.76		
155	10.00		
156	218.93		
157	46.53		
158	38.99		
159	121.56		
160	65.15		
161	68.72		
162	128.20		
163	45.66		
164	319.22		
165	112.54		
166	44.32		
167	208.14		
168	61.57		
169	123.03		
170	85.67		
171	142.18		
172	149.92		
173	27.40		
174	118.45		
175	231.55		
176	253.41		
177	25.32		
178	158.69		
179	83.86		
180	69.80		
181	98.09		
182	68.48		
183	151.91		
184	105.14		
185	46.20		
186	216.11		
187	25.79		
188	202.84		
189	82.48		
190	85.42		
191	307.58		
192	384.21		
193	118.36		
194	171.51		
195	89.42		
196	140.80		
197	123.07		
198	255.27		
199	61.22		
200	160.80		
201	68.42		
202	123.53		
203	72.86		
204	98.60		
205	70.57		
206	108.25		
207	105.98		
208	71.66		
209	84.04		
210	22.13		
211	105.57		
212	68.92		
213	103.47		
214	51.06		
215	282.15		
216	74.45		
217	98.58		
218	239.01		
219	308.10		
220	49.70		
221	89.57		
222	50.30		
223	90.54		
224	397.71		
225	17.88		
226	46.62		
227	41.13		
228	94.02		
229	390.32		
230	126.97		
231	470.39		
232	277.33		
233	27.75		
234	79.41		
235	88.72		
236	66.44		
237	28.80		
238	50.22		
239	124.53		
240	124.95		
241	99.48		
242	14.77		
243	124.66		
244	171.17		
245	121.06		
246	54.17		
247	63.82		
248	105.21		
249	111.81		
250	87.64		
251	98.64		
252	25.54		
253	102.67		
254	194.39		
255	101.32		
256	88.43		
257	138.73		
258	38.77		
259	51.39		
260	162.22		
261	84.17		
262	56.67		
263	75.44		
264	63.67		
265	105.32		
266	46.28		
267	52.88		
268			
269	84.92		
270	154.66		
271	138.49		
272	19.24		
273	94.50		
274	119.74		
275	29.84		
276	15.89		
277	74.14		
278	31.78		
279	530.76		
280	180.76		
281	150.67		
282	133.95		
283	63.88		
284	91.05		
285	57.78		
286	82.85		

305	59.33		
306	196.92		716.0
307	52.02		
308	66.57		156.0
309	39.15		
310	38.51		
311	49.77		8.0
312	399.30		216.0
313	114.55		70.0
314	343.16		179.0
315	66.83		
316	40.06		63.0
317	104.05		34.0
318	78.29		
319	82.12		
320	33.99		15.0
321	82.35		97.0
322	122.17		27.0
323	232.29		18.0
324	37.41		
325	71.27		
327	52.23		
328	61.10		15.0
329	28.43		04.0
330	47.76		70.0
331	29.67		
332	50.41		
333	71.50		
334	52.10		
335	81.02		176.0
338	43.16		15.0
339	142.25		159.0
340	55.30		
341	39.67		75.0
342	50.80		39.0
343	71.74		97.0
344	84.05		85.0
346	28.53		160.0
347	108.25		25.0
348	14.09		
349	44.67		42.0
350	35.70		
351	47.19		
352	14.47		6.00
353	125.75		26.00
354	34.85		
355	37.84		
356	128.73		55.00
357	154.74		333.00
358	31.62		
359	35.82		
360	49.05		
361	78.49		35.00
362	249.78		44.00
363	50.18		
364	40.88		15.00
365	113.76		
366	47.08		
367	78.84		36.00
369	19.69		
370	39.34		
371	51.30		
372	64.41		
373	74.82		
374	87.47		60.00
375	26.12		
376	45.05		
377	57.96		144.00
378	22.77		
379	89.08		
380	34.53		
381	61.00		
382	67.23		
383	36.76		28.00
384	42.02		
385	50.29		
386	66.01		51.00
387	67.31		
388	69.04		65.00
389	88.08		
390	78.58		
391	65.76		
392	19.98		
393			
394	38.38		
395	46.59		
396	22.68		
\$52,466.33		\$17,748.00	
Matt J. Turk,			
Začasni gl. tajnik.			

IZ GLAVNEGA URADA.

RAJON MLADINSKEGA ODELEKA

med jednoro in druzetvi meseca
januarja 1920.

tev.	Vpisci	Izpisci
1	\$4.42	
2	30.00	
3	6.81	
4	1.72	
5	19.11	
6	17.38	
7	8.71	
8	5.40	
9	16.16	
10	7.59	
11	9.92	
12	9.84	
13	2.05	
14	23.63	
15	7.07	
16	7.00	
17	4.91	
18	3.31	
19	22.12	
20	3.52	
21	1.90	
22	1.87	
23	1.90	
24	1.40	
25	2.56	
26	3.16	
27	4.97	
28	.30	
29	10.28	
30	33.68	
31	1.28	
32	4.43	
33	.18	
34	2.98	
35	3.24	
36	2.39	
37	9.77	
38	.50	
39	7.56	
40	5.83	
41	.54	
42	8.02	
43	6.48	
44	0.90	
45	11.44	
46	.59	
47	14.94	
48	11.81	
49	5.73	
50	2.93	
51	.40	
52	4.87	
53	2.10	
54	8.06	
55	4.33	
56	2.10	
57	12.66	
58	14.21	
59	1.76	
60	2.44	
61	2.70	
62	4.00	
63	2.03	
64	5.81	
65	2.70	
66	3.24	
67	8.84	
68	8.02	
69	1.39	
70	10.28	

in da plačuje svoje mesečne prispevke, kolikor je le mogoče na društveni seji, oni člani pa, ki se ne morejo udeležiti seje, naj plačajo assement vsako zadnje nedeljo pred 24. v mesecu na domu društvenega tajnika. Ako bodete to vpoštevali, ne boste imeli nobene neprijetnosti vlad zakasnelega assementa, ker nikdo ne ve, kje in kdaj da koga čaka nesreča. Danes je še lahko zdrav, jutri pa že bolan.

Apelirani tudi na člane našega društva "Zavedni sosedje" št. 158. SNPJ, da pričnejo z marljivo agitacijo za nove člane. Kajti še dovolj je rojakov v tukajšnji naselbini in okolici, ki še niso pri nobenem podpornem društvu in marsikdo izmed teh bi rad postal član naše močne slovenske podporne organizacije, ako bi mu kdo pojasnil vse ugodnosti, ki mu jih nudi naša organizacija. Posnemati moramo hrvatsko društvo "Jutranja Zora", katerega člani tako marljivo agitirajo za pridobitev novih članov. Poleg tega pa veže slehernega člana tudi dolžnost, da agitira za svoje društvo. Kolikor močnejša bo naša organizacija, tem lažje bo vršila svoje delo in tem več ugodnosti bo nam nudila.

Zelo nevarno je zbolela soproga našega društvenega blaginika, g. F. Katelica. Odiči je morala v bolnišnico, kjer se je morala podvreči operaciji. Sedaj je že dokaj boljša in doma na svojem domu. Želimo ji najhitrejšega okrevanja. Sedaj pa je zbolel njen soprog, brat Josip Kastelle, tako da sta sedaj oba v postelji. Upamo, da bode ta kmalu oba popolnoma okrevala. — Vincent F. Koller.

Youngstown, O. — Delavske razmere v tukajšnji okolici so iste kot po drugih velikih industrijskih mestih. Tovarne obratujejo s polno paro, zaslužek pa nikakor ne zadostuje v času sedanjih draginje. Sliči se nekaj, da bodo delodajalci zvalili delavcem plačo za deset odstotkov. Toda kaj nam pomaga, ker so pa trgovci podražili življenske potrebščine za 20 odstotkov, in tako bomo še vedno na izgubi. In tako bo vedno ostalo, kolikor časa bodo delavci posiljali v postavodajne zbornice in druge javne urade svoje lastne razredne nasprotnike kot svoje zastopnike. Kakor si kdo postelje, tako tudi potem leži, pravi stari slovenski pregovor. Toda upam, da se bodo delavcem odprle oči in da bodo ob prihodnjih volitvah poslali zastopnike v javne urade in postavodajne zbornice iz svoje lastne srede in ne več milijonarjev in odvratnikov, ampak delavce.

Opozorjam vse delničarje tukajšnjega "Slovenskega doma", da se udeležijo polnoštevilno delničarske seje, ki se vrši 22. februarja t. l. in prične točno ob dveh popoldne. Seja se vrši kot navadno v prostorih "Slovenskega doma". Na dnevnem redu imamo veliko zelo važnih stvari za urediti. Posebno opozorjam one delničarje, ki so vrnili svoje delnice, da se gotovo udeležite te seje, da bode te navedli na seji svoje vzroke, radi katerih hočete odstopiti od te slovenske družbe. Podjetje napreduje prav dobro in radi tega bi bilo zelo nemastno odstopiti radi take malenkosti. Nesmiselno se je razburjati radi take malenkosti, kar je največkrat vzrok osebnih mržnje ali prepira. Na seji bodimo bratje, pri delovanju za naš napredek vsi edini. Ako bomo složni, bomo napredovali v vseh zvirih, ako se bomo pa pripravili za oslovsko senco, pa ne bomo mogli napredovati v nobenem oziru, ne samo pri "Slovenskem domu".

Vsed tega opozorjam vse delničarje, udeležite se polnoštevilno prihodnje seje, delujmo složno za napredek naše naselbine. — Anton Kikel, predsednik "Slovenskega doma" v Girard, Ohio.

Clinton, Ind. — Velik je napredek v tem blaženem dvajsetem stoletju. Toda ako hočemo biti pravični, moramo priznati, da je napredek samo na eni strani, dočim ne najdemo na drugi strani nobene napredka. Napredek je le na strani veleprodajnikov in naših delodajalcev in sicer v tem oziru, da so si napolnili svoje nikdar polne žepce, dočim se delavstvo pomika po polževi poti naprej. Najboljši dokaz temu je sedanja zmaza in veleprodajniki so odprto pokazali, kako daleč je še delavski razred od svojih človeških pravic.

Merodajni faktorji se še trdno oklepajo svojega starega režima, da brezpravnega delavca držijo

na uzi, ako je toliko predrzen, da si upa zahtevati svoje pravice, pošteno plače za njegovo smrtovnevarno delo. Vsakega delavca, ki zahteva svoje pravice, takoj nabrulijsko z lenuhom, nesramnežem in drugimi podobnimi izrazi, katere je še pomnožila "moderna napredna civilizacija", in ako pove preveč glasno, kot je ljubo našim "gospodom", da je lačen in raztrgan. Vse to smatrajo za velik zločin v dvajsetem stoletju.

Sicer pa, saj smo se bojevali za človeške pravice in sedaj smo vendar dobili to, za kar smo se bojevali. Da bi se pa sedaj še pritoževali, to je vendar preveč in vsak tak nezadovoljnej zasluži kazni, da se mu omeha uporna duša.

Naši veleprodajniki in veleprodajni so podobni našim "dušnim pastirjem", ki držijo ljudstvo v strahu bojem ali takorekoč na vrvi spleteni iz raznih nauk, ki jih učijo tako, da voda lepe teče na njihov mlin. Med drugimi frazami, ki jih učijo naši "dušni voditelji", je tudi ena, ki pravi: Vi verniki, ako hočete biti zveličani in se v nebesih večno veseliti, ne smete gledati na nas, na naše predpostavljene, kaj mi delamo, kako živimo in kako se oblačimo, ampak morate to storiti, kar vas učimo in vam ukazujemo. Naši veleprodajniki nam pa pravijo: Ti delavec in proletarski razred sploh, ti moraš biti gluhi in slepi za vse dobro in lepote tega sveta. Tvoja naloga je, da delaš in se trudiš in mučiš z veseljem za druge vse tvoje žive dni ob potu svojega obraza, ob najslabši hrani in s krvavimi žulji, v raztrgani obleki v hudem mrazu in ležiš na trdem ležišču za to, da lahko mi in naši predpostavljenci krogi živijo v izobilju ter razpolagajo z delavčevim produktom. Za to vam bomo pa odstopili nebesa.

Ta princip je v modi že od pamtikeva sem in do danes, se ni še prav nič izpremenil v drugem, kot da se je izmekdanje teoretičnega prelevil v praktičnega. Toda jedro je ostalo isto in ima za delavski razred eden in isti okus. Kajti dandanes delavce sploh ne sme omeniti, da njegov skromen zaslužek ne odgovarja sedanjim draginjam, ako neče biti obsojen kot revolucionar in rdečkar, komunist ali boljševik, ali pa še zločestni puntar, sovražen zakonolomec, katerega se mora takoj vreči v zapor. V vseh časopisih in raznih brezplačnih šolah razlagajo in podučujejo o svobodi. Vse to je dobro in hvalevredno, ako bi le razlagali to svobodo, katero nam jamči ustava in tudi praktično izvajali, za vse državljane po enaki meri. Toda kakor hitro kaka delavska organizacija predloži svoje zahteve, pa merodajni faktorji hitro skrijejo vse ustavne pravice in svobodo za kulise in delavstvo se pa mora z lačnim želodcem ukloniti strogim zakonom in krutim odredbam.

Zatorej jaz mislim, da nam naši patrijarhi ne privoščijo druge svobode, kot jo na primer ima molzna krava, ki brez vsakih misli stoji v hlevu in prežvekuje, kadar ima prazne jasli in se ne briga prav nič, po čim prodaja gospodinja, to je njen bosa, mleko in koliko ga namolze, tudi je ne briga, če bo danes ali jutri prodana mesarju, čeprav je to njena smrt. Ali ni v resnici to čista svoboda, ki je prosta vseh skrbi in misli? Saj je pa to tudi v praksi. Naši veleprodajniki za nas delavce mislijo in skrbijo in naše produkte spravljajo. Zakaj bi jih potem ne abogali in ne uživali take čiste svobode? In pomislite, po naši smrti pa za to dobimo še nebesa...

Fakt je, da si reven človek ne more pomagati, kakor in kadar bi si hotel, ampak zadovoljiti si mora s tem, kar ima, ali kakor običajno pravimo, kar bog da in kar mu še svetniki ne vzamejo. Zatorej naj ostane za enkrat še tako, kolikor časa se svet ne prične sukati v drugo smer ali pa že ne zinuemo na Mars, mogoče je tam kaj bolje. Toda nimam dpsti vere, ker je delavski razred vsepovsod zaničevan in zatiran in v tem oziru so vsi enaki, tostran in onostran velikega oceana. In tako je tudi gotovo na drugih planetih.

Delavce ima vsepovsod smolo in kakor se obrne, ima hrbet odzadaj, okrog njega se pa režijo ostri zakoni in ključasti paragrafi, ki ga vklepaajo v verige. Tako je bilo za delavca vedno in je še sedaj, toda upam, da ne bo dolgo več tako.

Pa kaj hočemo tarnati, ker od tega nimamo nobenih obresti, kot ni nobene luknje, če se človek za-

leti z glavo v zid. Priporočam pa nujno vsem rojakom-delavcem, da bi postali vsaj enkrat praktični in da bi se organizirali politično in da bi se ob prihodnjih volitvah lahko kosali z našimi razrednimi nasprotniki. Saj nekaj imamo še, češar nam še ne morejo zapleniti ali vzeti, to so naše misli. In te je treba vse posvetiti le načelom, kako si priboriti naše življenske pravice in izboljšati naš tužni položaj. Če tudi se trudijo naši nasprotniki in tlačitelji na vse načine, kako bi nas še bolj zatrli, naših naprednih misli nam vendar ne morejo zatreti. In vse naše misli moramo sedaj posvetiti edino le politični izobrazbi, političnemu gibanju in organiziranju. In na dan volitev moramo z glasovnico izraziti naše misli, da delavci volimo delavske zastopnike v vse javne urade. In ako to storimo, se bo naš položaj izdatno izboljšal.

Tukajšnji dramatični odsek "Lavor" priredi 28. februarja v Charles Muskovičevi dvorani, nasproti Christ. Paseventovi, na sedmi ulici, severna stran, dramatično prireditev, obstoječo iz dveh kaljivih iger. Pričetek točno ob sedmi uri zvečer. Svirala bo izvrstna godba. Postrežba bo v vsakem oziru najboljša. Vstopnina: za moške 55c, za ženske 35c, bi za otroke od 15. letom pa 15c.

Najprvo se vprizori enodejanka "Pokojni moj". Osebe, ki nastopijo v tej kaligri so:

Pavel Champarnel Louis Ambrosio
Fernambus, bivši odvratnik, Frank Radmil
Helojza, Champagnolova soproga
Johana Schneider
Hermína Desaubiers, Heloizina tetena
Amalijsa Zupanič
Zalka

Igra se vrši v sedanjem času v nekem francoskem mestu na domu gospe Desaubiers.

Na to pa sledi dvodejanka "Sokratov god". Osebe, ki nastopijo v tej kaligri so:

Sokrat, filozof in kibar v Atenah Frank Rešinski
Pintar, pesnik, Sokratovo sestro mot Frank Matelli
Kleon, strojar, Sokratova žena brat J. Kocijančič
Drakon, tuvar v Atenah Joe Plak
Teofil, dobitnik vojak Ljubek Ambrosio
Tertul, aljo muzikant Frank Rešinski
Kleohi, Sokratov sin Viktor Zupanič
Kantipa, Sokratova žena, Johana Schneider

Prvo dejanje se vrši na domu Sokrata in drugo ponoči na mestni ulici v Atenah.

Dramatični odsek najljubšeje vabi vse rojake v tukajšnji naselbini in bližnji okolici, da se udeležijo te dramatične prireditve v polnem številu. Zabave in smeha ne bo primanjkovalo. — Odbor.

Pittsburgh, Pa. — Tukaj v Pittsburghu smo še tako srečni, da nam je dovoljeno delati vsak dan. Toda zaslužek nikakor ne odgovorja sedanjim draginjam življenskih potrebščin. Skoro je nemogoče pripristemu delavcu pošteno se preživeti. Razni veleprodajniki in drugi ljudski izkoriščevalci so pričeli takoj po sklenjenem premirju navijati cene in iste navijajo vsak dan bolj. V zadnjih par letih so se razne prodajalne pomnožile za dvakratno število. Prodajalna so pa odprli večinoma židje, ki so iztisnili že precej lepe svote iz slovenskih delavcev in poleg tega pa postajajo vedno bolj ošabni napram delavcem, od katerih so takorekoč odvisni.

Vsed neprimernega izkoriščanja se se slednjic odprle oči tudi slovenskim delavcem in so sklenili, da ustanovijo svojo lastno prodajalno ali "Slovensko združeno prodajalno". Kajti to je edina pot, da se izognemo raznim profitarjem, ki nas gulijo vsaki dan bolj in da smo popolnoma neodvisni od raznih židovskih trgovcev.

Uspeh te združene (konsumne) prodajalne je zagotovljen, ako bomo delavci svesti našim načelom in principom, radi katerih bomo ustanovili združeno prodajalno. Podpirati jo moramo moralno in gmočno, da agitriramo za pridobitev članov in da kupujemo vse potrebščine v združni prodajalni. Ni dovolj, ako je kdo samo član združne prodajalne, svoje potrebščine pa kupuje v drugi prodajalni. Dolžnost slehernega člana je združeno prodajalno, da kupuje vse potrebščine v tej prodajalni. Kake koristi je združna prodajalna in kaj se vse lahko doseže z združno prodajalno, je lahko razvidno, kdor je čital tozadve članki v listu "Prosveta", ki so izhajali v zadnjih letih.

Pripravljalni odbor je sklenil sklicati veliki javni shod peto nedeljo meseca februarja, to je 29. februarja t. l., v "Kranjsko-Slovenskem domu", 57th & Butler

St., na katerem bo podal svoje poročilo. Shod se prične ob drugi uri popoldne. Rojaki, pozivljamo vas vse, udeležite se tega veleprodajnega shoda v polnem številu, ker od tega shoda bo odvisno, ali ustanovimo svojo lastno trgovino ali bomo še nadalje predmet izkoriščanja raznih židovskih trgovcev. Udeležite se tega shoda, na katerem boste dobili vsa potrebna pojasnila glede združne prodajalne od raznih govornikov.

Prepričan sem, da bo vsakdo rad postal član te združne prodajalne, ker gotovo vsakdo raje sam obdrži končni dobiček, kakor pa da bi istega kupil pri privatnem trgovcu, ki je poleg tega še sovražnik delavcev.

Pozivljah še enkrat vse rojake v tukajšnji naselbini, udeležite se tega shoda v polnem številu. Tu se bo razpravljalo o vaši lastni koristi. Namen delavcev je, da se osvobodijo popolnoma, politično in gospodarsko. Ako smo gospodarsko odvisni od naših razrednih nasprotnikov, ne moremo napredovati, ker ti nas še vedno lahko poljubno izkoriščajo. — Za pripravljalni odbor: Anton Barilar.

Vodatown, Sahara. — Cenjeni Jaka! — Nasmajal sem se od srca, ko sem prečital Tvoje pismo, v katerem vprašuješ, če so v našem mestu prepovedane opojne pijače, ker se mesto imenuje Vodatown. Takoj sem sodil, da misliš, da zdaj vse svet pije vodo, ker ste nanjo obsojeni v Ameriki. Naše mesto ni dobilo tega imena, ker pijemo tukaj le vodo, ampak ker je voda pri nas tako dragocena reč kot na pr. žganje v Ameriki. V naši državi je prav malo vode, naše mesto jo pa ima največ, vendar pa ne toliko kot ameriško mesto, ki ima do pet dobrih vodnjakov.

Vem, da si radoveden, na kakšen način je dobilo naše mesto tako ime, ki je napol slovensko in napol angleško.

Ko je pokojni Lebaudy odšel s svojo pustolovski tolpo v Afriko, da ustanovi saharso cesarstvo, je imel s sabo pustolovce raznih narodov. Med njimi so bili tudi Slovenci, kajti tudi med našim narodom je še dosti ljudi, ki se radi senčijo v misli kakšnega cesarja ali kralja, čeprav je ta cesar na pol znorel milijonar. Ko je klativiteška ekspedicijska došla v to peščeno in suho deželo, ni bilo vode. Če je hotela ekspedicijska živeti, je morala iskati najprvo vodo. Iskali so jo na mnogih krajih in končno so jo odkrili na mestu, na katerem je zdano naše mesto. Med pustolovci so bili angleški inženirji, ki jih je pokojni Lebaudy najel, da tam pomagajo, kjer bodo odpovedali možgani njega saharkega veličanstva. Ko je voda privrela na površino je neki angleški inženir dejal, da je to pravi Watertown, Slovenec, ki je stal poleg njega pa rekel, da je to voda. Francozom, ki pravijo vodi "o", nekakšen zategnjeni "o", kot bi kolja ustavljal, pa ni šlo iz grla water, pa so rekli voda. Angleški inženirji so gonili svoj Watertown in ker se niso mogli sporazumeti na drug način, je iz Watertowna nastal Vodatown. Saj veš državne jezika ni bilo in ga še danes ni, ko je saharški cesar že zdavnež pokopani, mi pa živimo v republiki. Najhrš državnega jezika ni, kadar ne dobimo, kajti navadili smo se drug drugega, da govorimo vsak svoj jezik, pa se le razumemo. Vsakdo je nekaj popustil od svojega jezika, pohlal nekaj od drugega jezika in dobili smo nekakšen esperanto. Čitamo in pišemo pa vsak v svojem jeziku, kajti časopisi izhajajo v jezikih vseh saharških naselencev, ali kakor bi pri vas rekli, naseljenih tujcemcev. Slovenskih kolonij je več, največja je v našem mestu, kjer imamo tudi nekega prečastitega očeta frančiškankov, ki stoji na čudno ime Kalimir. Ta pater ali oče, to je ptiček. Ni dolgo tega, je zmešal nekega Slovenca kateremu je vroče afriško solnce se precej izsušilo njegove možgane, da se je odločil za štiridesetdanski post. Zaprl so ga v norišnico in tam pripravljajo drugimi norem, da se je odločil, da služi boljše Bogu in da bo vžival večnirajsko veselje na onem svetu, če sva vsaki dan le po en krompir Revez bi že davno umri in bi šel vživat rajsko veselje, da bi ne imeli v naši saharški republiki umnega principa, da se ne dovoli nobenemu, da odroma po svoji

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Š tožnja s roem nasnanjamo vsem sorodnikom, znaneem in prijateljem zahvalno vech, da je po dolgotrajni bolnosti v prish, za vedno zapal dne 19. februarja 1924 ob 11 uri 15 min. dopolnje naša sobota, ostrova sopra in oče teh otrok

MATEVZ AVCIN.

Pohojni bil je doma iz vasi Koda, Stev. 24, pri St. Petru, na Notranjskem. Zaposlil nas je v 48 letu svoje starosti. V Ameriko je prišel s svojo soprogo leta 1905, torej po 11 letnem bivanju v ti deželi mu je smrt pretrgala nit življenja. Pogreb se je vršil dne 13. feb. ob 10 uri dopoldne na katoliškem pokopališču Sv. Josepha v Veroni, Pa. Tukaj zaslužila soproga in tri hčere nedolga časa. Matevž 11 let, Janca 8 let in Marija 5 let in pol, ter več drugih sorodnikov tukaj in v stari domovini. Bil je član društva "Notranjska Zorja" št. 214, S. N. P. J. Bil je zelo priključen med slovenskimi rojaki, temu dokaz članstvo tega društva, kateri so ga obiskovali vsa tista njegova letstva, na vsrjevali karjaterino v velikem številu na mirovdvor z naslovom politika. Naša najljubša hvala društvu "Zorja" št. 118, S. N. P. J. iz Pittsburgha, Pa. ki se nam ponudil društveno zastavo za srojen pri srovedu. Hvala vsem članom, ki so se zanimali in delovali krane vence in brskale napise, vsake hvala vsem, ki so darovali vence v srojen pokopališču. Naš pohojni brat je odel na infuenci še v mesecu oktobra leta 1918 in potem je bil vedno bolehal, dokler ni odšel za vedno. Posledna hvala društvu našemu tajniku Anton Knaflcu, za krasen govor ob pokopinih obrednem grobu, kjer je opominjal narode na borbi za dobroto, ki jih je delila mati Slov. Narod. Posl. Jedneta potom svojih članov v bolni in ob smrti, ter vseh na strani v žalosti uri. Hvala vsem sorodnikom in prijateljem za dostojen sprejem kot v sadni prijateljski spomin. Hvala vsem, ki so se udeležili pogreba. Tebi dragi naš društveni sobrat pa solimo, da postava mirno v blažni ameriški zemlji. Zeleno naravo je sarkastik tako kot otrok, sedaj mirno dolje se ne sročamo skupaj, naš ne potahni sprot, naše ostaje ostali žalujni družini, na tvojo prerano smrt. Zahvala društvu in

DRUŠTVO
"NOTRANJSKA
ZARJA"

STEV. 216,
S. N. P. J.,
VERONA, PA.

FLOR DE
MELBA
The Cigar Supreme
At the price FLOR DE MELBA is better, bigger and more pleasing than any mild Havana cigar.
If your dealer can't supply you, write us.
I. LEWIS CIGAR MFG. CO. Newark, N. J.
Largest Independent Cigar Factory in the World

CORONA OR SELECTOR SIZE 10c Straight Ask your dealer for your favorite size
OTHER SIZES DIFFERENT PRICES

LOSE YOUR HEADACHE QUICK
USE THE SPEEDY
LIQUID REMEDY
(EASY TO TAKE - NO DRUGS)
CAPUDINE
GOOD FOR COLIC AND BRUISES TOO
NO OPIUM - NO ACETANILIDE

ARROW COLLARS
LAUNDERED OR SOFT
THE BEST THAT YOU
CAN BUY AT THE
PRICE YOU PAY
Guthrie, Peabody & Co., Inc., Troy, N. Y.

volji s tega sveta, ako mu je le mogoče zabraniti tako odstopanje. In tako mora ta rečel še zdaj delati pokoro na tem svetu. Sam povzije le en krompir na dan. To ne bi bila nobena muka. Ali rečem Ti, da ga slišimo krčati tri milje daleč, kadar ga pri mejo stražniki in mu tlačijo hrano v usta, da ga proti njegovi volji obdrže na tem svetu.

Seveda se ne pimo tudi tukajšnji Slovenci v stranke in stranice, imamo svoje časnike, podporni, kulturni, politični in druga društva. Odkar sem prejel časnike, ki si mi jih poslal, se mi zdi, da se prav nič ne ločimo od ameriških Slovencev. Le imena so malo drugačna, kar seveda prihaja od našega esperanta. Kadar Ti bom popisoval naše tukajšnje razmere, se Ti bo zdelo, da se vse godi pri vas v Ameriki, ampak pri čitanju ne pozabi, da čitaš dogodka iz saharke republike, da se še Tebi ne zmeša pamet in si ne napoveš štiridesetdanskega posta, da se ne ložiš s tega sveta, ki je raj za tiste, ki nam priporočajo, da naj čakamo na uživanje rajskega veselja, ko prenehamo dihati.

Mislil, da sem s tem pismom nasliti Tvojo radovednost do prihodnjega pisma in ostanem Tvoj brat — Tine.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Joe Arko, Chisholm, Minn. —

"Naprej". Učiteljska tiskarna, Franklinska ulica št. 6/1, Ljubljana, Slovenija, Jugoslavija. — Stane za celo leto 120 kron, nekaj več kot en dolar. Poljite dva dolarja in ga bodele dobivali dalje časa.

John Steban, Herminie, Pa. —

Vašega dopisa nismo prejeli.

INFLUENČNA EPIDEMIJA SE ŠIRI.

Veliko število novih slučajev poročajo zdravniki vsak dan. Zdravniki so vznemirjeni ker ne morejo vsačiti te bolezni. Ta bolezen zna porabiti več ljudi sedaj kot jih je v prejšnjem letu. Bodite pripravljeni na njo, ako vam je mras v životu, ste prehlajeni, če je vaš nos zamašen, pojdi takoj k zdravniku. Pazite, da vsa čreva točno delajo, ker zelo je važno, da se izčisti vse zaostale strupene snovi iz notranjega dela telesa. Vzemite dobro čistilo zdravlilo kot je naprimer Laxearin. Naročite si dovolj za zdravljenje torej šest bokov, da imate vedno pri rokah v slučaju potrebe. To stane le pet dolarjev in 24 centov, ena bokov pa en dolar in štiri centa, davek je vstet. The Laxal Medicine Co., 164, Laxal Bldg., Pittsburgh, Pa.

PROLETAREC

Je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsa delavci in rojaki, ki se zanimajo za socializem, bi ga morali redno čitati

prave slike socializma.

Naročnina znaša \$2.50 na leto. \$1.50 za pol leta.

Naslov: PROLETAREC, 3639 W. 26th St., CHICAGO, ILLINOIS.

CAS.

Edina Slovenska revija. Izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vsa leta \$3.

CAS,

2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Nekaj značilnega. Nekje na Notranjskem, na zasedenem ozemlju, je prišel k nekemu posestniku orožnik v svrhu nekega poizvedovanja. Vprašal je po gospodarju. Kmet se mu je predstavil: Tukaj sem! Orožnik: "Ne vi, ne z gospodarjem hočem govoriti!" — "Pa saj sem jaz gospodar" — je odgovoril kmet. Zastonj so bila vsa zatrevanja in isti odgovori. Kar se je zadelo častniku, da ga kmet morda ne razume prav. Da ga bo bolj razumel, je vprašal častnik, kje da je — čiste? Razumete li? Orožnik in častniku se je zdelo neverjetno, da bil preprost kmet samostojen gospodar, da gospodar ni — čiste! Očividno se jima je čudno zdelo, da pri nas ni tako gospodarske in socialne razmere, kakor so v Italiji; da tu ni kolonov.

Streljanje na Vrhniki. Na Vrhniki se z največjo strogostjo preiskujejo vlaki, ki se pripeljejo iz Ljubljane. Te dni se je pripeljal tudi neki Černič iz zasedenega ozemlja, njegovi ženi so pri pregledovanju nekaj zaplenili, kar je Černič tako razjarilo, da se je sprl s srbskimi vojniki in je enega za prsi prijel, pa se ga je vojak otrese, Černič je potegnil nato kuhinjski nož, s katerim je mahal okoli sebe, nato je pa zbežal v bližnjo hišo, srbski vojak pa za njim. Iz hiše je pobegnil Černič in se skrli, za njim je pa polihel srbski vojak in ga je z dvema streloma usmrtil.

Zalostna usoda mladega Slovenca. Trgovski sodnik Jernej Misigoj iz Trsta, zaveden Slovenec, je vstopil leta 1917 prostovoljno k slovenskemu strelskemu bataljonu. Tam ga je na naravnost nečloveško šikaniral njegov nadnik, Lah Bruno Valmarino, kateri ga je spravljal v 30 dnevni zapor, ko je prošil dopista, da obišče svojo mater. Valmarino se je iz fanta norčeval, češ, kaj da dela njegova mati. Fanta je to tako razburilo, da je italijanskega trinoga ustrelil. Preki sod je Misigoja obsodil na smrt, toda smrti niso kazen so mu izpustili v 20 letno ječo, ker Misigoj še ni bil 20 let star. Misigoja so nato vlačili po raznih ječah; nazadnje je bil zaprt v Galiciji, kjer so ob prevratu pozabili nanj. V zaporih v Galiciji je ostalo 40 kaznjencev, od katerih jih živi še 12. Dne 25. septembra l. l. so ga izročili Jugoslaviji. Stavljen je predlog, da se Misigoj pomilosti.

NA OGLEDU v premogorovu po našem zastopniku Mr. G. A. Springerju.

Moj nekaj čevljev pred mano dvignil je roko v znamenje, naj vstavim avtomobil, kar sem storil, dal priliko, da prisede k meni, pogledal sem avtomobil naprej, med potjo sva se pa pogovarjala, ko se je pot v dolino pomikala pred nama, bil je neki ptujec. Katere narodnosti je bil, tega nisem mogel takoj dognati. Na pogled in njegovo obnašanje bil bi lahko najboljši Amerikane, vsekakor pa njegove brke so ga izdajale za ptujca, vedel sem torej, da je prišeljen. Kako je kaj moč? sem ga nagovoril po kratkem molku, dobra, bil je prvi odgovor, kar je pomenilo pričetek našega pogovora, pri tem sem se prepiral, da je resnično priseljenec. Bil je Slovenec. Moč je prišel pred dvajsetimi leti v Združene države. "Ali nameravate nazaj v staro domovino?" Na to se obrne proti meni in pravi: "Ne, čemu naj storim to?" in brez čakanja na moj odgovor je nadaljeval: "Prišel sem v to deželo, da si preskrbim svoje življenje, sicer boljše kot mi ga je mogla dati moja rojstvena dežela, nahajam se tu že dvajset let, moj otroci odradejajo kot zgozjeni Amerikanci. Delam za družbo, nad deset let. Imam svoj mali domači delo in pred kratkim so mi povišali nekoliko plačo. Včeraj sem prišel, da zaslužim od deset do petnajst dolarjev v enem samem dnevu, sveda to so izjeme. Delam vsak dan, ni odlaganja iz dela, torej čemu naj bi se vračal v domovino?"

Deset do petnajst dolarjev na en dan se mi je zdelo pretirano in skoro nisem mogel tega verjeti. Zdelo se mi je, da je pošujak in ne kak navihaneec, vendar sem dvomil o resničnosti njegove pripovedi. Takoj je tudi opazil mojo presenečenost, vsekakor mi je povedal, da je navaden premogar, in da kopije premog v rovu No. 2, kamor mi je pokazal z roko na vrsto hiš pod malim holcem malo naprej od nas.

Ko smo zavili nekoliko okrog po cesti, se nam je prikazala mala krasna naselbina. Na levo od železnične proge je bilo takoj videti dvigalnice premoga in v neposredni bližini večjo vrsto poslopij. To je Jamison No. 2 in tukaj, prosim, da vstavite, grem jaz dol, mi je rekel odpirajoč avtomobilska vrata in skočil je dol še predno sem lahko do dobra vstavljal, na kar se je odhajajoč pozdravil od mene in se zgubil za večjim rudečim iz opake sezidanim poslopjem, naenkrat sem videl pred seboj lepa krasna domovja, lepe ograje, krasna ozadja z malimi vrsti in kokušnjaki, čista osrednja in glasovi zadovoljnih družin so prihajali na uho v moj avtomobil. Zadovoljstvo vlada tukaj.

Oh tem hipu sem bil že pred večjim poslopjem, za katerega sem skoro vedel, da je gotovo urad. Navadno vsi premogarski okraji imajo po dve veliki poslopji in sicer urad družbe in prodajalne.

Prišel sem si misliti, kdo verže je resnica o vseh, ki sem jih bil čital v raznih listih, o delavskem stanju, o plačah, itd., so li imeli resnično podlago za opis ali ne. Spominjajoč se, da imam pred seboj tudi nekatere lastnike ali uradnike Jamison Coal & Coke družbe, sem si nehote mislil, vredno bilo bi jih vprašati o besedah, ki mi jih je bil povedal moj gost na avtomobilu, ko sva skupno vozila sem. Dal sem se spoznat pri superintendentu, vprašal sem za dovoljenje, da si ogledam rov in mesto. Dovoljenje se mi je dragevolje izpolnilo in superintendent prijazna oseba, se mi je ponudil, da mi malo razkaže na okrog v tem prijaznem kraju stvari, katere bi me mogle zanimati. Med ogledovanjem sem omenil pogovor, ki sva ga imela z mojim gostom med potovanjem in o moji začudenosti glede plače, ki jo je bil omenil napram meni, superintendent je hitro pritril temu in rekel, da se dobe slučaj, ko posameznik, kadar ima dober prostor in ugodno priliko zasluži še celo več kot je bilo omenjeno.

The Jamison Coal & Coke Company, je nadaljeval moč, ima največje koksove peči v Greensburgskem okraju, ima šest velikih tovarn in tri od teh so za izdelovanje koksa. Naši delavci so precej zadovoljni z našo družbo, ker vedo sami iz lastne skušnjave, da tudi družba po možnosti skrbi za njih blagor, torej kar vam je dotični mož povedal, naj vam ne bo v čudo. Resnica je. Naši premogorovi so za nas pot do bogastva in teli tega damo našim delavcem v primerno dobrih plačah in stalno delo, po zimi in letu. Premogarji Greensburgskega okraja in še posebno pri naši družbi so precej srečni v vseh oziirih, imajo stalno delo, ker Greensburgski basni premoga je vedno in takoj oddan na trg, med tem ko se drugih okrajev oddaja le tedaj, ko je večja potreba.

Druga ugodnost, ki nudi stalnejše delo v tem okraju so koksove peči, torej tudi če ni dovolj drugega trga za premog, se ga vedno pri nas porabi za koksove peči, kar daje gotovost za stalno delo v tem okraju. Ti premogorovi so obratovali brez prenehanja že več mesecev. Druga lepa ugodnost tu je, ker tu ni potreba ugrabiti glede prevoza premoga tega okraja, in sicer zato, ker smo v neposredni bližini Greensburga, mesta, ki se lahko doseže vsak čas z osebnimi vlaki, ekspresnimi in tovarniškimi vlaki po Penna R. R. železnici in mogoče, da vam je znano, mi imamo izvrstno dobre državne ceste. Tu se je nehote nekoliko nasmehnil, vsaj mislim si, da me je hotel opomniti na ceste drugih okrajev, kjer so veliko bolj zanemarjene. Tako smo zapustili urad in odšla sva s človekom, ki so mi ga odločili še posebej, da mi vse razkaže, najprvo mi je pokazal hiše, kjer žive premogarji in razjasnil njih dobre strani. Zlede so se mi zelo prijazne, lepo ograjene, s malimi poslopji in kanalizacij. Pred vsako hišo stoji dve drevesi. Ulice so široke. Šla sva v več hiš, videl sem, da so vrjene z električno razsvetljavo, izgleda zelo prijazno vse naokrog.

Želel sem tudi izvedeti, kako je z najemnino, povedali so mi, da je vse kakor je bilo še pred dvajset leti. Bil sem iznenaden. Srečni ljudje, ni se vam treba preganjati s lastniki posestev kot mora to vršiti mestni proletarijat.

Šli smo pogledati šole, kjer sem opazil veliko več kot se mi je kdaj sploh sanjati moglo za tak okraj. Tu imajo ljudske šole, verske in večerine šole. Imajo protestantske, katoliške in evan-geljske cerkve. Povedalo se mi je tudi pri Jamison Coal & Coke družbi, da se namerava zgraditi višja šola, ki bo stala \$35.000.00. Drugi študentje pa zahajajo za sedaj v višjo šolo v mesto Greensburg, katera je faktično poznana kot ena najboljših višjih šol v državi Pennsylvaniji.

Vsak okraj ima zdravnika, ki se direktno bavi s premogarji in njih družinami. Tu so otroška igrališča, kjer se vedre otroci in družba drži tudi dvorano za odraščene ljudi, kjer se vrše razne zabave in razvedila, imajo tudi kopališča, katera dajejo dokaj ugodnosti za uslužbenec. Pri ti priliki sem pričel spoznavati nekaj o premogarski naselbini o čemur se mi še niti sanjalo ni.

Vprašal sem kakšno je delavsko stanje kot na primer delovna ure, ki jih ima izvršiti premogar pod zemljo vsak dan. Povedalo se mi je, delovno stanje je skoro kar se upa pričakovati v premogarski naselbini in pri premogarskem delu. Te tovarne in rudokopi obratujejo na osemurni sistem. Pred kratkim se je povišala plača vsem uslužbenecem. Menda nad vse najvažnejše je to kar se mi je povedalo, da je ta družba dala nove tehtnice, s katerimi se tehta vsak voziček premoga. Še to novo metodo, dobi premogar vse, vako tona premoga, ki jo nakopije — kar tudi deloma poveča njegov zaslužek, to pa ker kakor sem alikal je v navadi pri večini drugih premogorovih, da se vedno pri tehtniji nekaj odtehta, kar je v zgubo premogarja, z drugimi besedami povedano je, da ta družba ne goljufa svojih delavcev pri njih zaslužku. Tu se njim plača za absolutno vsako tona premoga, ki jo nakopijejo. Veliko boljše kot kjerkoli drugje, ko navadno nekakšni managerji odnesejo skoro polovico s tem, da ne tehtaže kot bi morali. Nadalje je nova metoda plačevanja premogarjem, ki primajša za mesec dni v osrednje, proti drugim v tem polju. Vzrok, da je veliko število premogarjev, ki delajo in stoje stalno v tem okraju, je tudi to, da je premog dober, ravni so modernog vreneti, redko kdaj se pripeti kakšna nesreča. Jamison Coal & Coke Company prenaša je sedem čevljev visok in v rovi ni plina, rovi so suhi, streha je navadno, dobra. Z drugimi besedami v teh rovi so skoro vse ugodnosti, do katerih bi lahko želel premogar.

Podal sem roko mojemu razkazovalcu s popolnoma zadovoljnim sporazumom, da je imel čisto prav moj prvi gost, koje dejal, da ne bo šel še tako hitro v Jugoslavijo. (Advertisement.)

Podal sem roko mojemu razkazovalcu s popolnoma zadovoljnim sporazumom, da je imel čisto prav moj prvi gost, koje dejal, da ne bo šel še tako hitro v Jugoslavijo. (Advertisement.)

FOUND at LAST!
SELF ADJUSTING
AMERICAN JUSPUL BRASSIERES
No. 9 150 No. 15200
THEY FIT AS YOU FASTEN PERFECTLY AND WITHOUT ALTERATION
ASK YOUR DEALER FOR THEM

Naročniki Pozor!

Znamenje (Januar 31-20) pomeni, da vam naročnikna poteče na ta dan. Ponovite jo pravočasno, da se vam lista ne vstavi. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, pišite nam dopisnico stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri njih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$4.00 in za pol leta pa \$2.00. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.40 in za celo leto \$2.80.

Naročnino lahko tudi sami pošljite na naslov:

**UPRAVNIŠTVO 'PROSVETA',
2657 S. Lawndale Ave.,
Chicago, Ill.**

PATENTI
KNJIGA ZASTONJ
Pišite po Slovensko knjigo, katera vsebuje vse potrebne podatke o iznajdbah in patentih. Pišite nam še danes in jas vam pošljem
KNJIGO ZASTONJ
Jaz imam 30 let skušnje kot advokat za patente in v mojih rokah vaše stvari, ki jih želite patentirati dobe najboljšo pozornost. Pišite še danes v Slovenskem jeziku vašemu advokatu na:
A. M. WILSON,
Registered Patent Attorney.
312 Victor Bldg.,
Washington, D. C.

NAPREDEK
"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš z njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebine po zmerini ceni.
ANTON ZORNIK,
Hermine, Pa.

AMERICAN-JUGOSLAV AGENCY,
Posiljamo denar v Jugoslavijo in v kraje zasedene po Italiji. Vse pošiljave posiljamo v čekih, ki so najhitreje.
Naše cene so:
100 kron za \$ 2.40
200 kron za 4.80
300 kron za 6.00
1,000 kron za 11.25
5,000 kron za 56.00
10,000 kron za 111.00
100 lir za \$ 7.50
500 lir za 35.00
1,000 lir za 70.00
Te cene so v veljavi do prihodnje spremembe.
Prodajamo tudi parobrodne listke.
Vse pošiljave naj se pošljejo v money orderjih ali bančnih čekih na:
AMERICAN-JUGOSLAV AGENCY,
2708 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

POSOJUMO DENAR
na prvo vknjižbo do 75% vrednosti, 1% na mesečna izplačila, ali regularno po 6% interes.
DAN L. PARSONS
First National Bldg.,
Johnstown, Pa.
(Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku na Stephen Zabrizza, Park Hill, Pa.)

HOTEL SERSHEN.
Najboljša jedila, prenočišča in točna postrežba. Vsi, ki vstopate preko Clevelanda, ste dobrodošli. Torej kadar se mudite v Clevelandu ali Collinwood, Ohio, tu se vam nudi lepa prilžnost pri:
HOTEL SERSHEN,
604 E. 152nd Str., Cleveland, Collinwood, Ohio.
Vzemite Collinwood St. Clair ali pa St. Clair Collinwood vo ulično karo.

POSLOJUMO DENAR
na prvo vknjižbo do 75% vrednosti, 1% na mesečna izplačila, ali regularno po 6% interes.
DAN L. PARSONS
First National Bldg.,
Johnstown, Pa.
(Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku na Stephen Zabrizza, Park Hill, Pa.)

Največja slovenska zlatarska trgovina.
FRANK ČERNE,
6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.
Zepne in stenske ure, prstane in medaljone vseh Slov. Jednot in Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice i.t.d.
POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatnino po niski ceni.
PODRUŽNICA
COLUMBIA GRAMOFONOV
in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahka mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugo kupite.
Najboljše blago. Najnižje cene.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je
NARODNA TISKARNA
2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.
Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljakem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

Spremembe letnih časov.
KAKOR se spreminjajo letni časi in s njimi vreme, tako se moramo tudi ravnati mi z obleko. Zimskih oblek v spomladanskem času ne moremo nositi. Ker se pa že bliža spomladanska doba, priporočamo rojakom svojo veliko zalogo raznovrstnega perila, kot fine praznične in delovne srajce, enokosne spodnje obleke (Union suits), volnene srajce, kravate, ovratnike, mehke in trde, najnovejše moške in deške čepice, hlače in vsakovrstno drugo blago. Razveselite svoje mlade sinove s tem, da jim kupite sedaj eno naših deških oblek. Imamo veliko izbiro vseh barv vzorcev in velikosti. Obleke so narejene po najnovejšem kroju, delo trpežno in blago najboljšo kakovosti.
V zalogi imava tudi lepo število vsakovrstnih ročnih kovčkov po zmernih cenah.
Ako si želite dati izgotoviti novo spomladansko obleko, ogledate se v naši krojačnici, kjer vam umerimo in sešijemo obleko, katera vam bode gotovo ugajala.
Pripricani smo, da vas enkratna poskušnja napravi našim stalnim odjemalcem.
TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA JE NAŠE GESLO.
Belaj & Močnik
slovenska krojača in trgovca moške oprave.
6205 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

POTOVANJE IZ JUGOSLAVIJE V AMERIKO
Ni zabranjeno. Kdor želi dobiti iz starega kraja svojo družino, ženo, sestro, brata, mater ali očeta, mora poslati tja gotove listine, na podlagi katerih se zamora dobiti potrebno dovoljenje. Ako želite imeti pojasnila glede tega, potem se obrnite na mene. Izdelujem tudi vsa v NOTARSKI POSEL spadajoča dela.
ANTON ZBAŠNIK, Javni Notar,
102 Bakewell Bldg., PITTSBURGH, Pa.
Corner Diamond and Grant Sts.
(Nasproti Court House.)

F. K. Bauzon,
5920 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, O.
Rojakom širno Združenih držav nastajam, da brusim britve škarje, stroje zastrži, ter sploh vse rezilno orodje. V zalogi imam najkvalitetnejše ameriške in starokrajanske britve, brijne stroje (Safety Razors) ter vso brivno pripravo.
Popravilam tudi puške in samokrese. Za podatke se obrnite na moj naslov.
Se priporočam edini Slovec v tej stroki.

ZASTONJ! ZASTONJ!
KUKU URO!
Kdor nam pošlje naročilo za to lepno uro dobi kot za nagrado CUDOVITO KRAJNO KUKU URO POPOLNOMA ZASTONJ. Mogoče se vam nudi za priložnost, kar se ne nudi nikoli drugje. Oglejte si krasno uro ki jo lahko dobite od nam (koro zastoni). Je eno izmed najlepših in krasnejših ur. Navadna ima 21 kamnov — smukna za 25 let. Zadržuje hitrost časa od "vsega drugega" ur, stenožnik, kurjači, solenizirji in enaki rokoletarji imajo ta uro ker se lahko samostojno ura, drži pravočasno. Brez izjeme kakšno drugo uro si kupite ne boste mogli dobiti tako nizke cene. Navadna cene ti ura je \$18.00, sicer pa, da sezanimo ljudstvo s njo smo se odločili za kratko dobo jo prodajati po tovarniški ceni po \$9.95. Kdor nam pošlje ta oglas in naročilo za to uro dobi, dobi KUKU URO POPOLNOMA ZASTONJ. Mi se vprašamo za denar v tupoj. Pošljite nam \$1.00 za zameno in ostale podatke dobili boste. Če prejmete na dom čepno in stenožnik, ako boste imeli tako KUKU uro na vašem času, morate takoj poslati novotilo ker jih imamo le eno. Tudi tak je kerone impiriranih ur, torej stalna je umerjena. Ne odlašajte smelo bi bili še prepričani — naročite še danes. Pišite na naslov:
EUROPEAN WATCH CO.,
1065 Milwaukee Ave. Dept. 428, Chicago, Ill.